TERRA INCOGNITA
STEDENBOUW EN LANDSCHAPSARCHITECTUUR

VERHEIJDEN CONCEPTEN

Het bijzondere verhaal van Nederland, als monumentale attractie

Water Wonder Land

Het is 2025…

‘De klimaatcrisis is op zijn hoogtepunt. Zowel de stijging van de zeespiegel als het smelten van gletsjers gaat veel sneller dan eerder werd verwacht.’

De Verenigde Naties zijn bijeen...

‘De klimaatcrisis is op zijn hoogtepunt. Zowel de stijging van de zeespiegel als het smelten van gletsjers gaat veel sneller dan eerder werd verwacht.’

‘Bring in the Dutch!’

‘Een voorname groep experts herinnert de vergadering eraan dat de Nederlanders al honderden jaren actief zijn in waterbeheer. Ook de uitdagingen van de 21e eeuw zijn daar aangepakt: laaggelegen woongebieden zijn in veiligheid gebracht, zoet water wordt geborgen en het ecosysteem wordt krachtig onderhouden.
Je kunt dit met eigen ogen zien…. ‘

Water Wonder Land

Ervaar hoe Nederlanders (over)leven met water. Hoe zij de natuur helpen en nieuwe vruchtbare aarde scheppen.

Het verhaal van Nederland

In ‘Water Wonder Land’ ontdek je hoe dit lage land zich beveiligt tegen overstromingsgevaar en **nieuw land** schiep. Je geniet van vissen die zwemmen tussen **zout en zoet**. Je loopt net zo gemakkelijk over **zee** als in een kleine **polder**, die je zelf helpt droog te houden.
In Water Wonder Land ben je zelf even watermanager van Nederland en begrijp je beter hoe mensen daar overleven.

WaterWonderland is:
- een belevenispark voor water, veiligheid en natuur,
- op knooppunt Kornwerderzand;
- ontwikkeld door Nederlandse overheid en bedrijfsleven.

Met als doel: professionals en publiek op indringende wijze het verhaal van Nederland te tonen.

WATERWONDERLAND

Water Wonder Land

Beleefcentrum
Binnenkomst, algemene info

Lely Vision
Zicht op de grootse dam
in groots water.

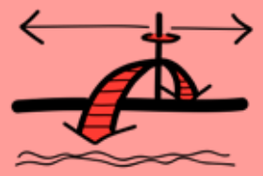

Lely's poort & Lely's Lab

- Uitzicht
- Horeca

- Educatie
- Business-to- business (B2B)

't Wassende water
Polderwater en wild water aan
weerszijde van de dijk.

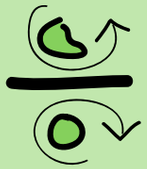

Rijke polder & Wilde wad

- Poldereiland met ringdijk
- Wandeling over de dijk

- Waterspeel-tuin
- NL ontdekken
- Educatie

- Water-dynamiek aanschouwen
- Wadlopen

Wadlantis
Vismigratierivier met groot
dynamisch aquarium.

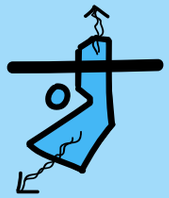

Vismigratie & Aquarium

- Wandelen in de natuur
- Natuurvenster 'Blije vis'

- Eco educatie
- Vissen zien in het aquarium

- WATERWONDERLAND -

Beleving

De belevenissen is Water Wonder Land concntreren zich rond drie thema's:

Lely vision

Bij deze attracties staat de beleving van de Afsluitdijk centraal.

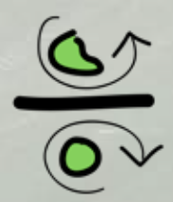

Wassende water

Hierbij ervaar je het verschil tussen de Wadzijde en de IJsselmeerzijde optimaal.

Wadlantis

In Wadlantis leer je over het leven van vissen en vogels rondom de Afsluitdijk.

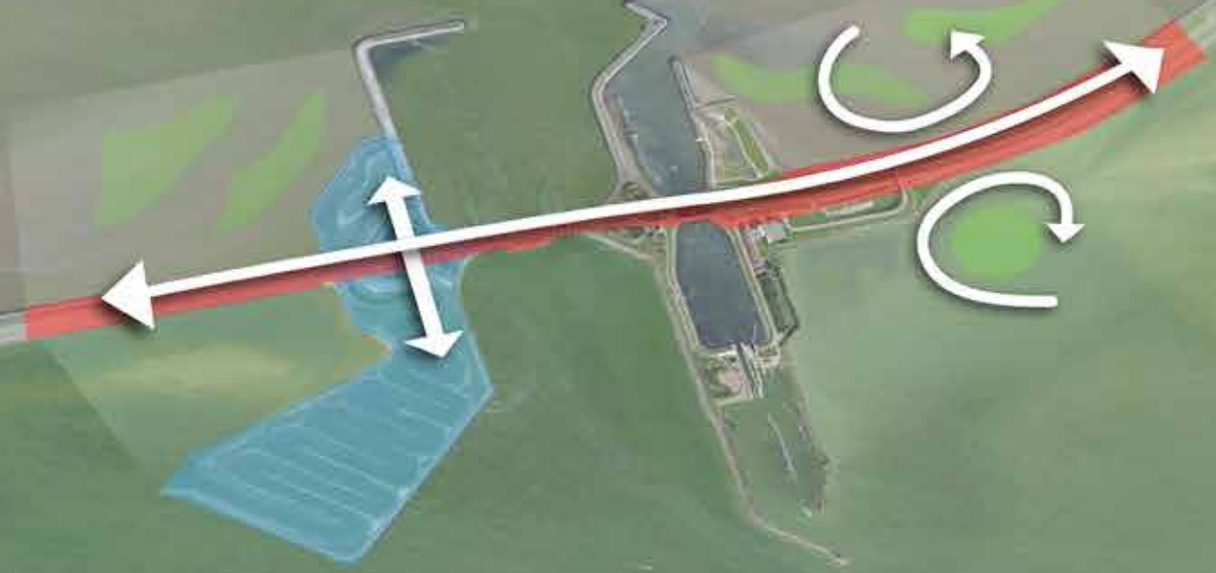

Lely Vision

Het verhaal van de Afsluitdijk gaat over het overwinnen van de zee. Een huzarenstukje om met 10.000 handen dwars door zee een dam te bouwen van een ongekende schaal.

Lely's poort

De Afsluitdijk krijgt een imposante blikvanger, met een brug voor voetgangers en fietsers en hierop een uitkijkpunt. Dit is een aantrekkelijke verbinding van de IJsselmeerzijde met de Waddenkant. De poort sluit aan op de materialen van de Afsluitdijk, basaltblokken en grondlichamen met gras. Hier overheerst de dam in plaats van de infrastructuur. Vanaf de poort kan de bezoeker zien hoe groots de Afsluitdijk in lengte en breedte is.

Lely's lab

Op de fly over of in het beleefcentrum komt Lely's Lab. Hier ontstaat een exporuimte van circa 1.500 m2 waar lezingen, toelichtingen met film en maquettes komen en waar vergaderfaciliteiten een plek krijgen; De professionele en commerciële bezoeker kan kennis opdoen over watermanagement ten behoeve van veiligheid, ecologie en energie; Deze combinatie schept een basis voor een permanente showcase van het Nederlands bedrijfsleven (tevens sponsors).

'LELY VISION'
LELY'S FLY-OVER
MARKERINGSPUNT
UITZICHT
CONGRESRUIMTE
LELY'S LAB
BELEEF CENTRUM

referentiebeelden poort

voorbeeldschets Lely's poort

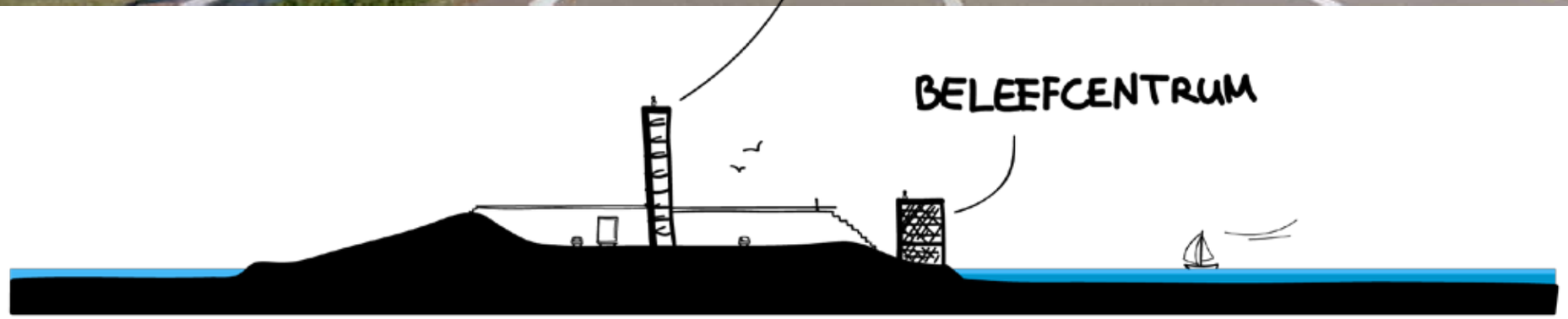

‘t Wassende Water

Nederlanders maakten aan het IJsselmeer hun land veilig en schiepen nieuw land (rijke polders). Onderwijl heerste op het wad het water.

Het temmen en het koesteren van het wassende water wordt zichtbaar in twee attracties: een nieuwe Rijke Polder en het Wilde wad. Deze attracties zijn een verbeelding van het tweede hoofddoel van Lely: naast veiligheid was de Afsluitdijk bedoeld om nieuw land te maken. Dit nieuwe land wordt dankzij ‘t Wassende water’ beleefbaar.

Rijke polder

Er wordt een klein stuk land (ca. 3 ha) in het IJsselmeer ingepolderd. Een ringdijk met aan de binnenzijde de bodem van het IJsselmeer. Hier wint het land van water, omringd door het water. In de polder voelt de bezoeker de kracht en de kwetsbaarheid van een polder. Tastbaar wordt hoe het water continu wordt gespuid om ‘droge voeten te houden’. In de polder wordt speels het verhaal van Nederland polderland gevisualiseerd met Waterspeeltuin Nederland. De weg naar de polder is een belevenis, per boot of per beweeglijke passerelle over het water.

Mini Nederland Waterland

In de polder wordt het waterstelsel Nederland in miniatuur nagebouwd (horizontaal schaal 1 op 5.000, verticaal 1 op 500, 3000 m2). Mini-Nederland functioneert als model en als waterspeeltuin, waar regelmatig een storm in verschillende sterkte-klasse wordt gesimuleerd. Vanuit taluds wordt gekeken naar de effecten van hoger rivier- en zeewater. Kinderen (en volwassenen) kunnen sluizen, overloopgebieden etc. zelf manipuleren. Als spelers samenwerken redden ze Nederland (rollenspel Kidzania). Overwogen kan worden (delen van) het miniatuurpark te overdekken, waardoor het seizoen verlengd kan worden.

Wilde wad

Aan de noordzijde van de dam, aan het wad, wordt getoond hoe dagelijks het water wint van het land. Een simpele steiger het wad in, toont de weidsheid. Aan het eind is er de water-dynamiek die aan de tenen kietelt. Vanuit een natuurlijk ogend bassin dat met vloed volloopt kan een levendig patroon van wateruitstroom worden getoond.

AANLEG BOOT
'HET WILDE WAD'
WANDELEN BIJ EB
'T WASSENDE WATER'
'RIJKE POLDER'
AANLEG BOOT
MINI NEDERLAND WATERLAND WATERSPEELTUIN

referentiebeelden Rijke polder

referentiebeelden Mini Nederland Waterland

referentiebeelden
Wilde wad

voorbeeld doorsnede ‘t Wassende Water

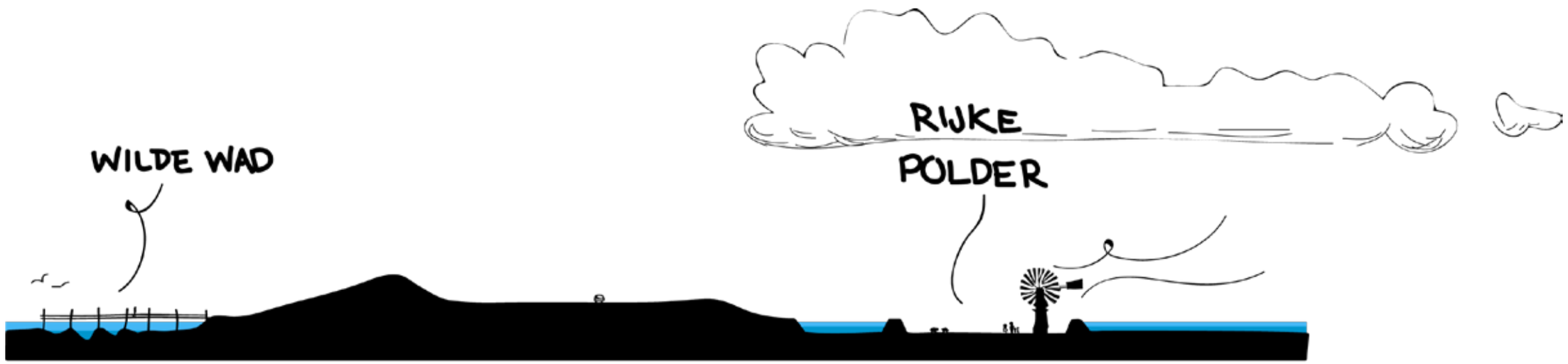

Wadlantis

Het verhaal van de rijke natuur van IJsselmeer en Waddenzee en de uitwisseling hiertussen.

Met de komst van de vismigratierivier wordt de Afsluitdijk weer open gesteld voor onderwaterleven. Hier kan een belevenis ontstaan rondom de flora en fauna.

Dynamisch aquarium

In Wadlantis komt een relatief groot aquarium van in totaal circa 4.000 m2 inclusief entree, circulatieruimte etc. In deze miniatuur onderwaterwereld kan de bezoeker ontdekken welke kenmerkende soorten zich bevinden in de Waddenzee en in het IJsselmeer. Het sterrenteam van het aquarium bestaat uit onder andere de Bruinvis, Zeehond, Doornhaai, Gaap, Heek, Kabeljauw en Krab.
Het dynamisch aquarium kan worden gebouwd in de vorm van een groot, 'natuurlijk' aquarium met zicht op bodem, water en lucht. De 'bassins' tonen een zo natuurlijk mogelijke nabootsing van het ecosysteem. Eb en vloed en de waterhoogteverschillen tussen beide zeeën worden zichtbaar. Het aquarium is gevuld met natuurlijk water en een showcase van ecologisch beheer. Delen van de bodem vallen droog.

Vismigratierivier

Het verhaal dat in het aquarium wordt verteld wordt voortgezet in de vismigratierivier. Hier kunnen mensen dwars door de Afsluitdijk heen meelopen met de vissen die van de Waddenzee naar het IJsselmeer trekken en weer terug. Ook de vele vogels die worden getrokken door dit feestmaal zullen bewonderenswaardig zijn. Tussen de strekdammen wordt het graduele verschil tussen zoet en zout zichtbaar.

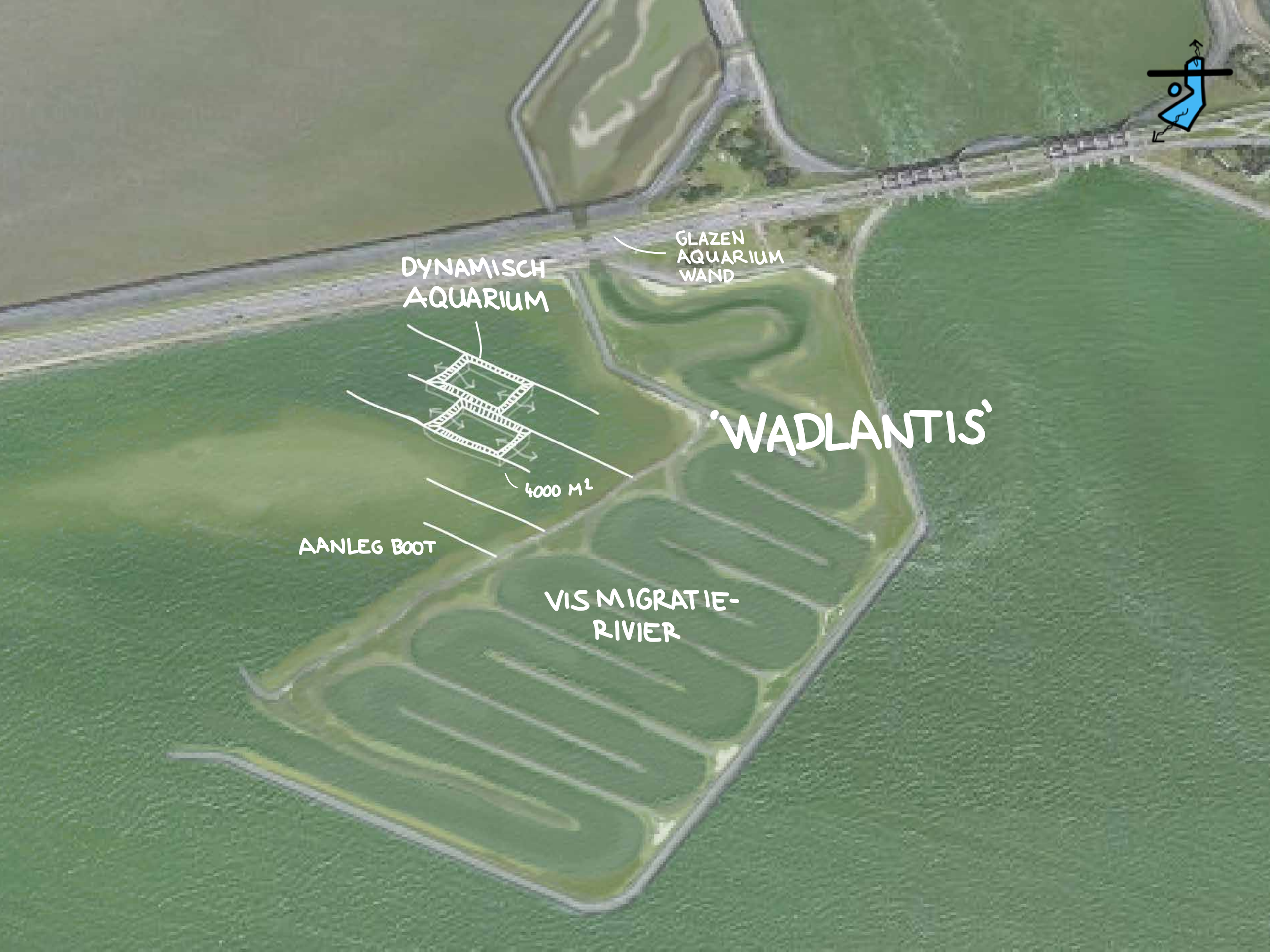
GLAZEN AQUARIUM WAND
DYNAMISCH AQUARIUM
'WADLANTIS'
4000 M²
AANLEG BOOT
VIS MIGRATIE-RIVIER

visualisatie Vismigratierivier

(gemaakt door Feddes/Olthof landschapsarchitecten en Architectenbureau Paul de Ruiter)

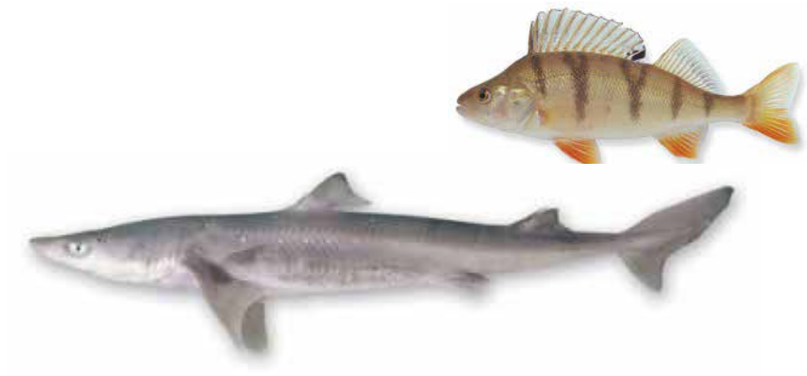

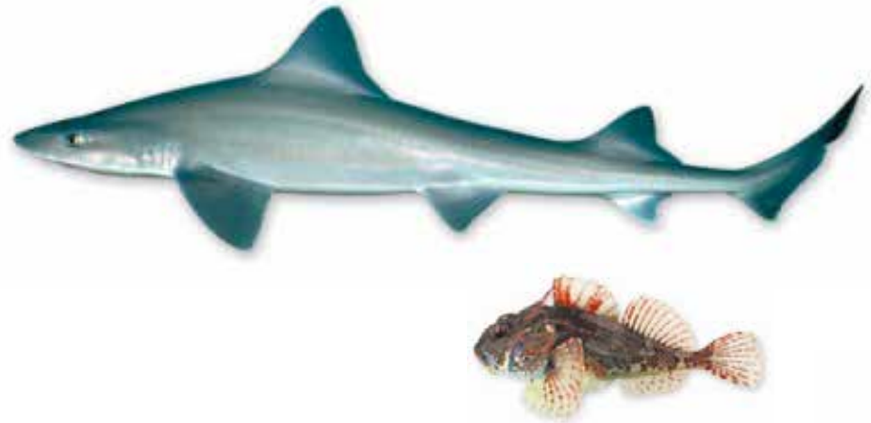

referentiebeelden Dynamisch Aquarium

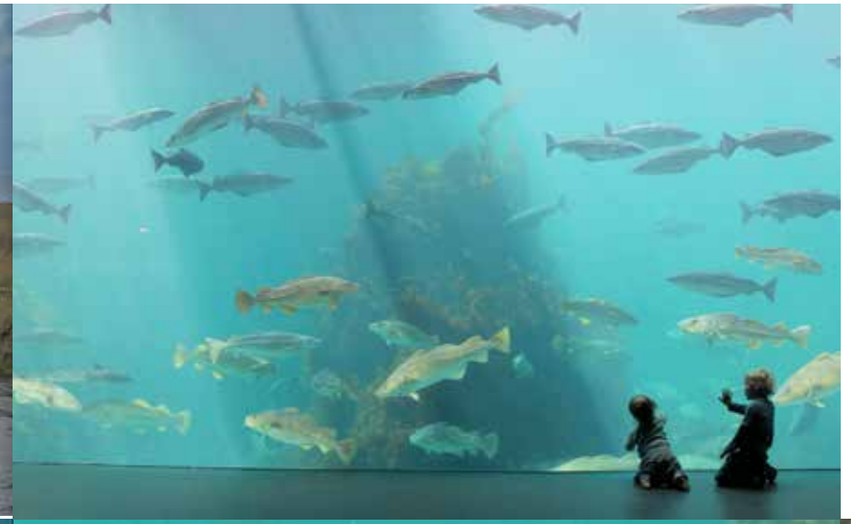

voorbeeld doorsnede Wadlantis

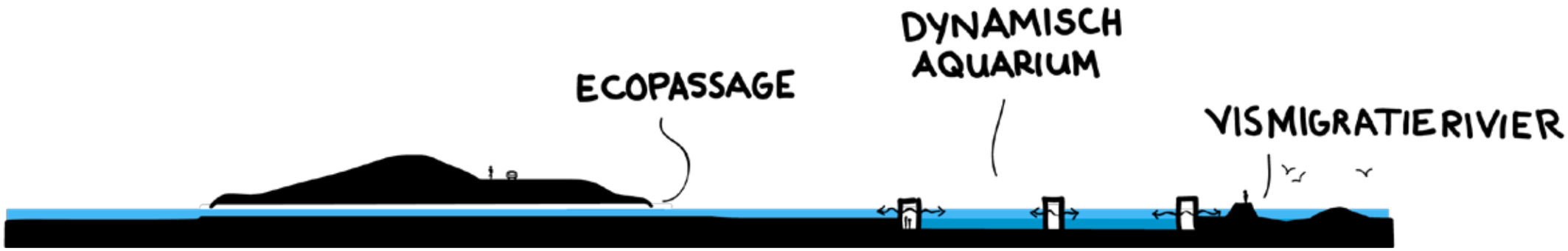

Circulatie

In Water Wonder Land kan je een uur maar ook een dag genieten van wad, dam en IJsselmeer.

Circulatie over de dam

De hoofdentree van Water Wonder Land is bij het beleefcentrum. Hier kan ook geparkeerd worden. Vanaf het beleefcentrum kunnen de andere attracties bereikt worden. Via de toren van Lely's Vision komt een prettige verbinding tussen de IJsselmeerzijde en de Wadzijde van de Afsluitdijk. Intern ontstaat een wandelverbinding tussen de vismigratierivier en het beleefcentrum langs de brug en Lorentzsluizen.

Entree Wadlantis

Een belangrijke attractie is de entree van Wadlantis. Per boot kunnen mensen van het beleefcentrum naar Wadlantis varen. Tijdens deze overtocht krijgen mensen de kans om de Afsluitdijk en het IJsselmeer vanaf het water te kunnen zien. Deze tocht duurt, inclusief opstappen en uitstappen, ongeveer 10 à 15 minuten.

Boottochten

Vanaf Water Wonder Land worden verschillende excursies aangeboden. Vanaf twee vertrekplaatsen (IJsselmeerzijde en Wadzijde) varen meerdere keren per dag boten af. Vanaf de Wadzijde kunnen mensen per boot de Wadden op om zeehonden te zien. Vanaf het beleefcentrum is er een tocht mogelijk over het IJsselmeer; naar natuur, Makkum en windenergie.

Route Nederland

Het verhaal van Water Wonder Land wordt ook elders verteld. Vanuit de herkomstlocatie van toeristen (bv. Schiphol) kan een panorama-route worden gevormd naar Water Wonder Land.

ROUTES
BRUG
PARKEREN
CA 500
PLEKKEN
WANDEL ROUTE
CA 4x200M
BOOTTOCHT
CA 15 MIN.

referentiebeelden circulatie over de dam

EXCURSIES

ZEEHONDEN TOCHT

NAAR MAKKUM

ZICHT OP NATUUR

ROUTE NEDERLAND

Voor wie?

Water Wonder Land is voor gezinnen én voor professionals op het gebied van waterveiligheid.

Doelgroepen - recreatief

Water Wonder Land trekt mensen die op zoek zijn naar het hoopvolle verhaal van de Afsluitdijk: techniek, vernuft en verantwoordelijkeheid in een bedreigde wereld. Recreatieve groepen die hierop aansluiten zijn:

- families met kinderen, voor een dagje uit
- scholen, groepen
- geïnteresseerde toeristen, voor een highlight in Nederland
- nieuwsgierige passanten

Doelgroepen - zakelijk

Bedrijfsleven uit de regio kan op Kornwerderzand komen voor vergaderfaciliteiten met een beleving. Daarnaast kunnen professionals uit de weg- en waterbouw er komen voor onderzoek en presentaties in hun vakgebied. Mensen uit de waterbouwsector kunnen naar Kornwerderzand komen om gasten te ontvangen. Hierbij kunnen ze gebruik maken van een show-case Nederland en B2B (business-to-business) marketing.

Aantallen bezoekers

Bij volledige uitvoering kunnen circa 200.000 / 250.000 bezoekers per jaar worden verwacht. Hiervoor zijn ca. 500 parkeerplaatsen nodig. Hiervoor is ruimte nabij het beleefcentrum en (bij extremen) is er uitloop op het camperterrein.

Mogelijke doelgroepen

Hoe?

Dit verhaal geeft mogelijkheden, geen blauwdruk. Maar toch, hoe kunt u morgen beginnen…?

Het nut van faseren

Kornwerderzand kan niet in een korte klap uitgroeien tot een attractie van (inter)nationale betekenis, dat vraagt te veel financiën en te veel organisatie in een korte tijd. De organisatie zal moeten 'leren', zich ontwikkelen, reputatie verwerven en daarmee geldmiddelen mobiliseren. Faseren dus.

Krachtige start

Echter, men moet niet starten met attracties op regionaal niveau. Dan blijf je op dat niveau hangen. In Water Wonder Land moet het verhaal van Nederland in één keer goed verteld worden. Het verhaal is niet regionaal, maar (inter)nationaal en ook de markt in de regio noopt tot bovenregionale posities. Trek dus meteen (inter)nationale aandacht. Voorrang kan worden gegeven aan Wadlantis dat de ecologische rijkdom van de Waddenzee zichtbaar maakt. Dit sluit aan bij de ontwikkeling van de Vismigratierivier.

Huidige plannen

Een belangrijkste drager is de Vismigratierivier waar de ecologische verbinding tussen Zuiderzee en Waddenzee weer wordt hersteld. Dit wordt ook een zelfstandige attractie. Het Beleefcentrum wordt het zenuwcentrum van Kornwerderzand. Hier is de entree, de algemene expo en horeca. De kades en de sluizen zijn de basis voor boottochten of wandelingen in het water en door de infrastructuur. De beleving van de Nieuwe Afsluitdijk wordt in de toekomst versterkt, o.a. met lichteffecten in de nacht. Dit past bij de beleving van Lely Vision.

Optimale locaties vaststellen

In dit concept Water Wonder Land zijn vanuit een samenhangend concept locaties gekozen voor Lely Vision, het Wassende Water en Wadlantis. Echter, via vervolgonderzoek kunnen andere locaties ideaal blijken te zijn. Andere keuzemogelijkheden zijn bijvoorbeeld concentratie van attracties rond het Beleefcentrum of juist westelijk van de Lorentzsluizen, rondom de vismigratierivier. Ook voor bijvoorbeeld de uitvoering en maatvoering (hoogte van een toren, omvang van een polder) is vervolgonderzoek nodig.

Afsluitdijk, 27.5.1932

MOGELIJKE LOCATIES

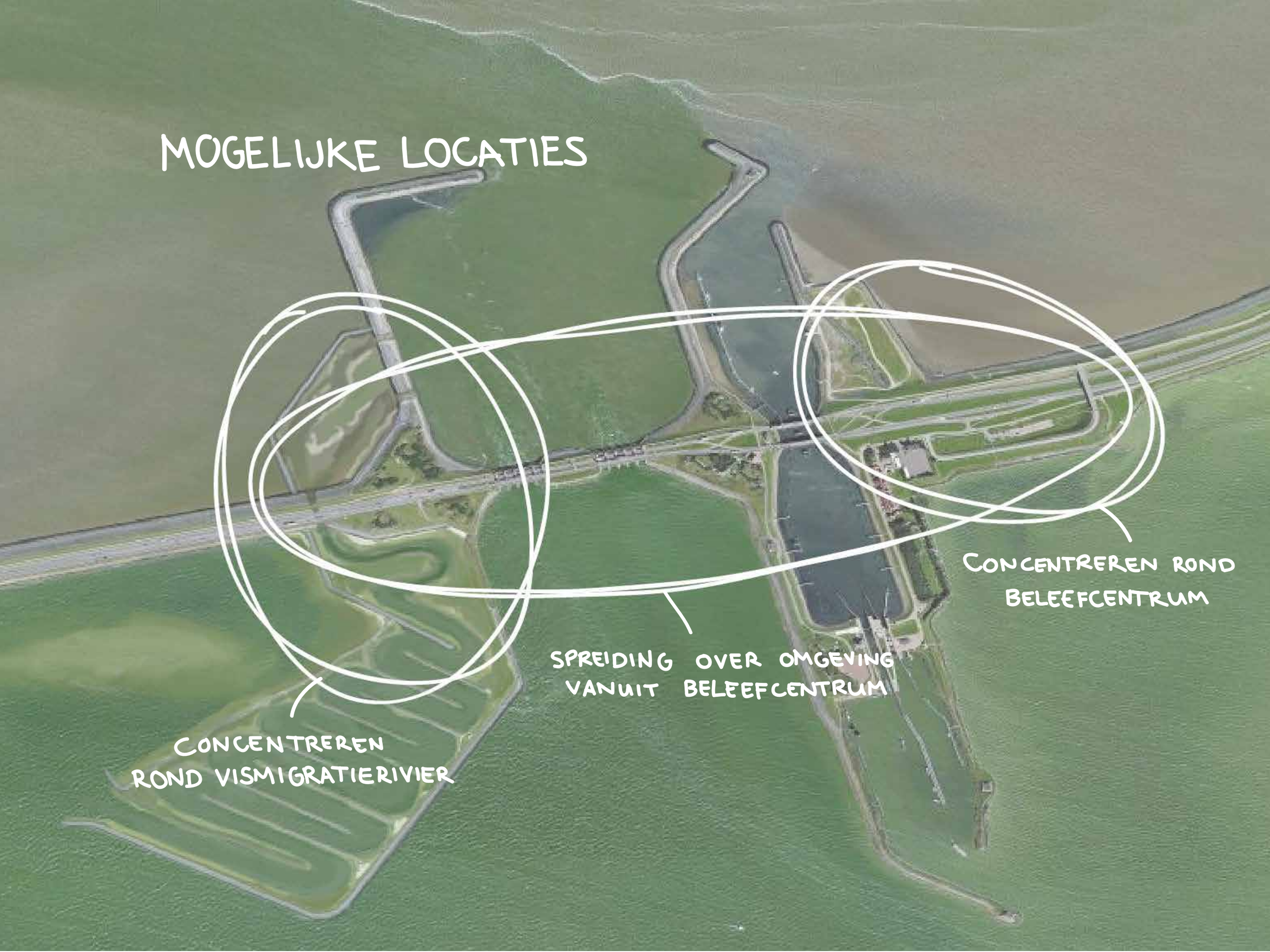

Resumé

Het is nog geen 2025... We weten dat de uitdagingen in veiligheid, zoet water reserves en biodiversiteit vanaf 2016 alleen maar groter zullen worden. 2025 vraagt om alle hens aan dek.

Toon wat je kunt bijdragen

Nederland heeft met deze vraagstukken een kennisvoorsprong op grote delen van de wereld. Deze voorname positie en haar kennis wordt nu nergens met trots getoond. Hier ligt de kans voor WaterWonderland.

Wat was de regionale opgave?

Er is een helder concept nodig dat:

- de huidige & historische betekenis van de Afsluitdijk leesbaar maakt;
- overkoepelend is voor alle ontwikkelingen op Kornwerderzand;
- leidt tot een duurzaam te exploiteren centrum voor de Afsluitdijk e.o.

Daar bovenop mist nu (uit Ruimtelijke analyse Kornwerderzand 05102016):

- Een krachtige entree van de Afsluitdijk
- Een duidelijk hoogtepunt en fotomoment op de Afsluitdijk.
- Herkenbaarheid van het verschil (contrast) tussen IJsselmeer en Waddenzee. Gevolg: nu te veel aandacht op de infrastructuur i.p.v. op kwaliteiten van het landschap.
- Focus op het unieke verhaal. Kornwerderzand: nu teveel verspreide verhalen.

Oplossing

Water Wonder Land markeert het fenomeen Afsluitdijk met een hoogtepunt en met een entree.
Met verhalen over de Afsluitdijk en de Polders wordt het complete verhaal van Lely en van wonderbaarlijk Nederland verteld. De actuele natuur krijgt een imposante plaats in dit verhaal. Door focus op thema's van nationaal belang ontstaat meer samenhang op Kornwerderzand. Lokale kleinere verhalen (kazemattenmuseum, werking sluizen) blijven bestaan. WaterWonderland trekt internationale aandacht!

Utrecht/ Breda,
mei 2017

Opgesteld door:
Frank Stroeken, Terra Incognita
Han Verheijden, Verheijden concepten
In opdracht van Ministerie van Economische Zaken.